

Звіт про науково-методичну роботу у травні 2024 року

Протягом травні 2024 року фахівцями КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» відповідно до плану науково-методичних заходів академії, у межах реалізації ХАБів регіонального проекту «Освітній технопарк Харківщини – 2030» було проведено 27 дистанційних науково-методичних заходів для педагогічних працівників різних категорій, у яких взяли участь 3195 осіб.

Пролонговані методичні форми підвищення кваліфікації

Протягом травня проведено низку заходів у межах пролонгованих методичних форм підвищення кваліфікації:

- науково-практична підсумкова онлайн-конференція «Актуальні питання розвитку системи управління розвитком закладу загальної середньої освіти на основі Концепції Нової української школи в умовах війни» у межах **Школи ефективного управління закладом загальної середньої освіти** (керівники Єжелій В.М., Китиченко Т.С., 17.05.2024, 71 особа). Захід проведено з метою сприяння формуванню системного підходу до управління розвитком на основі компетентнісного підходу керівника закладу загальної середньої освіти, організації освітнього процесу на основі удосконалення академічної, кадрової та організаційної автономії в умовах воєнного стану. У межах заходу визначено напрями стратегії безперервного професійного розвитку керівника ЗЗСО в умовах воєнного стану, подолання освітніх втрат і розривів; актуалізовано питання модернізації управлінських технологій організації освітньої діяльності колективу закладу освіти на основі принципів Нової української школи; окреслено шляхи впровадження критичного мислення та об'єктивного оцінювання професійної діяльності учасників освітнього процесу, змісту програми самооцінювання управлінської діяльності керівника закладу загальної середньої освіти в умовах реалізації принципів Нової української школи. Також ознайомлено слухачів Школи з кращими практиками управління ЗЗСО, надано практичну допомогу з питань організації освітнього процесу;
- науково-методичний онлайн-семінар «Підґрунтя створення безпечного освітнього середовища закладу освіти» у межах **Педагогічної майстерні новопризначеного керівника територіального методичного об'єднання** (керівники Єжелій В.М., Прощай М.В., 25.05.2024, 38 осіб). Захід проведено з метою сприяння розвитку психологічної, громадянської та інформаційної компетентності керівників територіальних методичних об'єднань. Під час роботи визначено основні шляхи надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу; розкрито основні аспекти організації

безпечного освітнього середовища закладу освіти в умовах воєнного стану; актуалізовано питання інформаційної безпеки учасників освітнього процесу; розкрито поняття булінг, дискримінація, гендерно зумовлене, домашнє насильство. У межах практичного блоку напрацьовано шляхи та методи, засоби протидії проявам насильства, розв'язані тренінгові вправи щодо психологічної підтримки учасників освітнього процесу, надано рекомендації щодо запобігання та протидії проявам насильства.

- заключний тренінговий модуль IV «Методика навчання та практичне застосування норм МГП в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти» в межах *онлайн-тренінг «Вивчаючи міжнародне гуманітарне право» для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти Харківської області* (керівник Сідорчук В.П., 07.05.2024, 30 осіб). Педагоги опрацювали методичні матеріали щодо навчання учнів ЗЗСО основних норм міжнародного гуманітарного права; ознайомилися з методичними підходами застосування норм МГП в освітньому процесі ЗЗСО. Також відбувся обмін досвідом розробок вправ для навчання учнів основних положень МГП в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти. У стрічці Google Classroom учителі висловили свої думки щодо найбільш дієвих форм та методів висвітлення питань МГП під час уроків з навчальних предметів у ЗЗСО. Матеріали модулю IV було розміщено у Google Classroom для учасників онлайн-тренінгу «Вивчаючи міжнародне гуманітарне право»;

- перший вебсемінар «Основні принципи організації навчального процесу для реалізації концепції НУШ на уроках хімії в 7 класі» в межах *педагогічної майстерні вчителів хімії «Дидактична трансформація хімічної освіти: інтегрований підхід до реалізації навчальної програми з хімії за принципами НУШ у 7 класах закладів загальної середньої освіти»* (керівник Григорович О.В., 10.05.2024, 297 осіб). Захід проведено з метою розвитку предметно-методичної та прогностичної компетентностей учителів хімії через впровадження природничого компонента нового Державного стандарту базової та середньої освіти в 7–9 класах. У ході вебсемінару було обговорено можливі варіанти організації навчального процесу в 7 класах для досягнення очікуваних результатів навчання, а також нагальні питання щодо втілення концепції НУШ, які сьогодні хвилюють педагогічних працівників. Учасники семінару поділилися своїм досвідом: Конічек Наталя Юріївна, учителька КЗ «Мереф'янський ліцей № 3» Мереф'янської міської ради Харківської області, яка розповіла про використання експериментів ужиткового характеру на уроках у 7 класі, а також Панасенко Олена Михайлівна, учителька КЗ «Ліцей "Мрія" Кропивницької міської ради», яка поділилася досвідом проведення дистанційних уроків. Обговорення викликало великий резонанс з-поміж педагогічних працівників та жваве обговорення нагальних питань щодо організації навчального процесу;

- четверта ресурсна зустріч «Реалізація наступності між адаптаційним циклом та циклом базового предметного навчання щодо досягнення обов'язкових результатів навчання учнів з природничої освітньої галузі» в межах *школи педагогічної майстерності «Розвиток професійної*

компетентності вчителя фізики в умовах упровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти» (керівники Федченко С.Г., Каплун С.В., 20.05.2024, 38 осіб). Під час заходу було проаналізовано питання наступності між адаптаційним циклом та циклом базового предметного навчання, з'ясувано шляхи реалізації наступності щодо досягнення обов'язкових результатів навчання учнів з природничої освітньої галузі засобами навчального предмета «Фізика». Також учасники заходу опрацювали аспекти підготовки до роботи із семикласниками, які вже знайомилися з основами природничих наук засобами інтегрованих курсів для 5-6 класів природничої освітньої галузі. Під час практичної складової ресурсної зустрічі учителі фізики ознайомилися з практичним досвідом пілотування НУШ (КЗ «Харківський лицей № 12 Харківської міської ради») щодо досягнення обов'язкових результатів навчання через підвищення мотивації учнів до навчання фізики. Учителька фізики Колонтаївського ліцею Краснокутської селищної ради Богодухівського району Харківської області представила практичний кейс «Використання цифрових освітніх технологій: шлях до успішного навчання фізики в НУШ». Учителям фізики надано науково-методичну допомогу та практичні рекомендації щодо підготовки до впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти в освітній процес з фізики з 2024/2025 навчального року;

- вебсемінар «Безпечне освітнє середовище та профілактика небезпечної поведінки підлітків як складова реалізації соціальної та здоров'язбережувальної освітньої з галузі» в межах **Школи молодого фахівця «Реалізація змісту соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі в контексті Нової української школи»** (керівники Огньова Л.Ю., Волкова І.В., 23.05.2024, 14 осіб). У зв'язку із обстрілами та влучанням в деяких ТГ було відсутнє світло та інтернет. Для представників цих громад було здійснено відеозапис вебсемінару. Це було четверте заняття Школи молодого фахівця соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі, на якому учасники були ознайомлені з психологічними аспектами формування безпечного освітнього середовища в умовах війни, видами профілактичної роботи у ЗЗСО щодо небезпечної поведінки підлітків та опанували навички формування культури безпеки здобувачів освіти. У практичному блоці всі присутні взяли участь в інтерактивній грі «Особиста безпека» на платформі Kahoot! (яку розробила доцент кафедри соціально-гуманітарної освіти Астахова М.С.) та відпрацювали алгоритм дій у разі підтвердження факту булінгу;

- четвертий вебсемінар-практикум за темою «Застосування проектної технології на уроках української мови як дієвого засобу інтеграції та впровадження елементів STEM-освіти в умовах НУШ» в межах **воркшопу «Особливості навчання української мови в умовах Нової української школи: методичний та практичний аспекти»** (керівник Радченко Ю.В., 24.05.2024, 30 осіб). Під час вебсемінару-практикуму було розглянуто наступні актуальні питання: поняття «освітній/навчальний проєкт», проєктна технологія», «проєктне навчання», «STEM-освіта»; роль проєктного та

інтегрованого навчання в процесі опанування здобувачами освіти української мови в практичній площині; алгоритм розробки освітнього проєкту; планування та реалізація освітнього проєкту, що забезпечує міжпредметну інтеграцію та впровадження елементів STEM-освіти. Також під час вебсемінару-практикуму було презентовано апробований передовий педагогічний досвід учительки української мови та літератури вищої кваліфікаційної категорії комунального закладу «Харківський ліцей № 173 Харківської міської ради», учительки-методистки, нагородженої нагрудним знаком «Василь Сухомлинський», Відмінника освіти України Нікішиної Валентини Іванівни щодо залучення здобувачів освіти до проєктної діяльності з метою розвитку комунікативних навичок учнів (реалізація навчального проєкту «Створення та супровід шкільних мас-медіа»). Під час проведеного методисткою Центру методичної та аналітичної роботи Радченко Ю.В практикуму «Як згенерувати та спланувати освітній проєкт: алгоритм дій учителя та учнів» учасники заходу набули практичних умінь щодо конструювання та планування навчальних проєктів (на прикладі розробки технологічної карти проєкту з фразеології для учнів 6 класу), зокрема навчилися ефективно використовувати для цього сервіси на основі штучного інтелекту, які полегшують роботу вчителя, дозволяють розв'язати певну дидактичну задачу з мінімальними затратами часу;

- науково-практичний вебсемінар для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів за темою «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в закладах загальної середньої та дошкільної освіти» у межах **Інклюзивного марафону «Сучасні орієнтири діяльності інклюзивно-ресурсних центрів як основа ефективної інклюзивної освіти»** (керівники Малакей І.С., Носенко В.В., 30.05.2024, 35 осіб.). Під час роботи учасники заходу ознайомились з онлайн іграми для дітей з ООП на онлайн-платформі LearningApps.org та з особливостями психологічної підтримки учасників освітнього процесу в умовах війни. Ефективності практичного блоку слугувала групова робота у пошуку шляхів подолання негативних психологічних реакцій у ситуаціях, які актуальні у наш час.

– вебсемінар за темою «Виховний потенціал сім'ї та соціальних інститутів: виклики сучасності» в межах **методичного серфінгу «Ключові питання організації та здійснення виховного процесу в ЗЗСО: на хвилях актуальності»** (керівники Большукіна А.В., Горбенко Т.І., 16.05.2024, 82 особи) Під час роботи вебсемінару учасникам актуалізовано питання педагогічної просвіти батьківства в умовах дистанційного навчання, до уваги педагогів запропоновано практичні аспекти формування базових навичок психологічної підтримки виховного потенціалу сім'ї в умовах сьогодення;

– науково-методичний вебсемінар за темою «Психолого-педагогічна підтримка педагогів, дітей та їх батьків у сучасних умовах» у межах **методичного коворкінгу «Забезпечення розвитку дітей дошкільного віку в умовах дистанційної освіти»** для вихователів-методистів, вихователів закладів дошкільної освіти (керівники Большукіна А.В., Капустіна Н.О., 22.05.2024, 90 осіб). Захід проведено з метою підвищення організаційної,

предметно-методичної компетентностей педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Під час вебсемінару актуалізовано питання щодо напрямів і форм підвищення кваліфікації педагогів закладів дошкільної освіти у 2024 році; охарактеризовано особливості педагогічної підтримки дітей в сучасних складних умовах; представлено засоби психолого-педагогічної підтримки дітей та педагогів в умовах сьогодення; визначено шляхи підтримки педагогів, дітей та їх батьків у сучасних складних умовах;

– методичний марафон ідей «Розвиток інклюзивного та безбар'єрного середовища в закладі позашкільної освіти» в межах **педагогічного клубу для керівників і заступників керівників ЗПО «Забезпечення якості позашкільної освіти в особливий період»** (керівники Большукіна А.В., Єлізарова І.В., 29.05.2024, 37 осіб). Захід проведено з метою вдосконалення та розширення рівня компетентності забезпечення якості освітньої діяльності, інноваційної професійної компетентності керівників і заступників керівників ЗПО, надання науково-методичної та практичної допомоги щодо розвитку інклюзивного та безбар'єрного середовища в закладі позашкільної освіти. Учасників педагогічного клубу поінформовано про різні форми підвищення кваліфікації педагогів закладів позашкільної освіти; актуалізовано теоретичні знання та практичні навички керівників і заступників керівників закладів позашкільної освіти щодо створення безбар'єрного середовища в закладі позашкільної освіти та суспільстві в цілому; ознайомлено учасників педагогічного клубу з особливостями організації інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти; надано практичні рекомендації щодо напрямів забезпечення доступності позашкільної освіти в умовах воєнного стану; презентовано кращі практики педагогів позашколля щодо стабілізації емоційного стану учасників освітнього процесу в умовах невизначеності. Зміст зустрічі було спрямовано на сприяння об'єднанню учасників педагогічного клубу із спільними громадськими, професійними та особистими інтересами, розширення педагогічного і загальнокультурного кругозору, формування навичок комунікативної культури.

– науково-практичний онлайн-семінар «Педагогічна підтримка благополуччя учнів початкових класів на уроках мовно-літературної освітньої галузі в реаліях сьогодення» в межах **воркшопу «Шляхи підтримки благополуччя молодших школярів в реаліях сьогодення»** (керівники Большукіна А.В., Власенко Г.М., 20.05.2024, 42 особи). Захід проведено з метою вдосконалення науково-методичної, психологічної, інноваційної професійних компетентностей учителів початкових класів щодо підтримки благополуччя учнів початкових класів на уроках мовно-літературної освітньої галузі в надзвичайних умовах сьогодення. Під час роботи були розглянуті такі питання: підвищення кваліфікації вчителів початкових класів у різних формах; дидактико-методичний супровід компетентісно орієнтованого навчання української мови в початковій школі; сторителінг як спосіб подолання наслідків емоційного стресу в молодших школярів; казкотерапія під час війни. Практичний блок онлайн-

семінару передбачав виконання практичних вправ, спрямованих на психологічну підтримку молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі.

– вебсемінар «Використання ІКТ під час викладання предмета «Захист України» в дистанційному форматі» у межах *методичного воркшопу «Сучасні концепти діяльності вчителя предмета «Захист України»* (керівники Большукіна А.В., Панасенко А.В., 13.05.2024, 38 осіб). Захід проведено з метою розвитку інформаційно-цифрової компетентності вчителів предмета «Захист України». Під час роботи були розглянуті такі питання: онлайн-платформами для викладання предмета «Захист України»; формування навичок інформаційної безпеки учасників освітнього процесу; можливості онлайн-сервісу LearningApps на навчальних заняттях предмета «Захист України»; метод проектів як інструмент для вивчення предмета «Захисту України» під час дистанційного навчання в період воєнного стану.

Також проведено інші науково-методичні заходи:

- *презентаційний онлайн-семінар для вчителів англійської мови щодо проєкту SWITLO (Skills and Wellbeing in Teacher Learning Opportunities)*, що реалізується Британською Радою в Україні за підтримки Міністерства освіти і науки України (22.05.2024, Моліна О.О., 70 осіб). Учасники онлайн-семінару ознайомилися з поняттям «групи професійної майстерності (TAG)» та проєктом SWITLO, що надає можливості вчителям англійської мови набуту досвіду у розбудові професійних спільнот та підтримці їх діяльності шляхом змістовної взаємодії та рефлексії. Лідери груп професійної майстерності, які вже пройшли навчання за проєктом, Вікторія КЕСАРЄВА, учитель КЗ «Харківський ліцей № 170 Харківської міської ради»; Юлія ОЛЕФІРЕНКО, учитель КЗ «Харківський ліцей № 166 «Вертикаль» Харківської міської ради»; Олена ПОПОВА, учитель КЗ «Харківський фізико-математичний ліцей № 27 Харківської міської ради»; Наталія СЄВЕРЯНОВА-КУЦ, учитель КЗ «Харківський університетський ліцей Харківської міської ради»; Ірина ЯСЬКОВА, учитель КЗ «Чугуївський ліцей № 5 Чугуївської міської ради» представили власний ефективний досвід організації груп професійної майстерності вчителів англійської мови. Також учасникам надана інформація щодо перспектив масштабування проєкту та алгоритму реєстрації на навчання з метою підготовки майбутніх фасилітаторів груп професійної майстерності;

- *вебсемінар* для закладів-учасників **регіонального інноваційного освітнього проєкту «Визначення ціннісних орієнтацій учасників освітнього процесу закладів загальної середньої освіти Харківського регіону»**, в якому взяли участь директори і заступники директорів Великопроходівського ліцею, Золочівського ліцею № 3», Огіївського ліцею, Первомайського ліцею № 5, ХЛ №29, ХЛ №36, ХЛ №75, ХЛ №134, ХЛ

№178, (керівник Смирнова М.Є., 25.04.2024, 18 осіб). Під час зустрічі обговорили результати анкетування, що проводилось в грудні-лютому 2023-2024 рр., з'ясували, які цінності впливають на процес навчання та міжособистісну взаємодію в освітньому середовищі закладу; виявили спільні цінності та бар'єри у спілкуванні між учасниками освітнього процесу; визначили подальші дії для учасників регіонального інноваційного освітнього проекту.

- четверта консультативна зустріч для вчителів мистецької та технологічної освітніх галузей **«Впровадження змісту мистецької та технологічної освітніх галузей Державного стандарту базової середньої освіти у 7-х пілотних класах Нової української школи»** (керівник Посмітна Ю.А., 30.05.2024, 9 осіб). Метою зустрічі був розвиток предметно-методичної компетентності педагогічних працівників пілотних шкіл через надання науково-методичної та практичної допомоги щодо підвищення якості викладання навчальних предметів технологічної та мистецької освітніх галузей нового Державного стандарту базової середньої освіти у пілотних класах НУШ. Захід проводився за участі Ірини ХОДЗИЦЬКОЇ, учительки трудового навчання і технологій ліцею № 243 м. Києва, учителя-методиста, відмінника освіти України, співавторки підручників із технологій та трудового навчання, яка розкрила особливості змісту модельних навчальних програм та навчальної літератури з предмету «Технології» у 7-9 класах НУШ; Юрія ШЕВЧЕНКА, учителя Попівської філії комунального закладу «Наталинський ліцей Наталинської сільської ради» Красноградського району Харківської області, який ознайомив педагогічних працівників пілотних закладів загальної середньої освіти із практикою використання нейромереж та штучного інтелекту в освітньому процесі; Сергія ГРІЧАНКА, учителя образотворчого мистецтва КЗ «Харківський ліцей мистецтв № 133 Харківської міської ради», керівника ТМО учителів образотворчого мистецтва, автора і куратора дитячих проєктів, який окреслив шляхи психологічної підтримки учнів через використання проєктного підходу в навчальний процес мистецької освітньої галузі та Олени КОВАЛЕНКО, вчителя образотворчого мистецтва Красноградського ліцею № 3 Красноградської міської ради Харківської області, яка яка поділилася досвідом щодо формування ключових компетентностей учнів в навчальному процесі предметів мистецької та технологічної освітніх галузей. Під час заходу відбулося активне спілкування з питань якості викладання навчальних предметів галузі мистецтва та технологій;

- **науково-методичний вебсемінар** за темою «Виявлення та подолання освітніх втрат інформатичної освітньої галузі» для керівників ТМО вчителів інформатики, учителів інформатики закладів загальної середньої освіти Харківської області (керівники Ставицький С.Б., Василенко Ю.М., 14.05.2024, 27 осіб). Під час вебсемінару актуалізовано поняття «освітніх втрати», «освітні розриви» та підходи до їх подолання; ознайомлено учасників з показниками та критеріями виявлення та визначення рівня освітніх втрат в інформаційній освітній галузі. У межах

практичного блоку визначено сучасні засоби та інструменти організації освітнього процесу з подолання освітніх втрат.

Центром громадянського виховання підготовлено матеріали для **Каналу зв'язку для батьків дітей старшого дошкільного віку «Ефективна комунікація»** за темою «Як створити вдома розвивальне середовище» (відповідальні Большукіна А.В., Капустіна Н.О., 08.05.2024, з матеріалами ознайомилися 1752 особи).

Також протягом звітнього періоду підготовлено та розміщено на сайті Академії матеріали **вебконсультацій**:

– вебконсультація для педагогічних працівників закладів освіти за темою **«Дії населення в зонах бойових дій»** (Большукіна А.В., Панасенко А.В., 03.05.2024, ознайомилися з матеріалами 14 осіб). Захід проведено з метою розвитку здоров'язбережувальної компетентності працівників закладів освіти. Були розглянуті такі питання: дії населення під час бойових дій; способи створення безпечних умов для дітей;

- вебконсультація за темою **«Залучення батьків до виховної та профілактичної роботи в закладі освіти»** (Бандура В.В., 28.05.2024, 11 педагогічних працівників);

- вебконсультація для вчителів технологічної освітньої галузі за темою **«Використання цифрових технологій на різних етапах уроку трудового навчання та технологій»** (Большукіна А.В., Панасенко А.В., 10.05.2024, ознайомилися з матеріалами 35 осіб). Захід проведено з метою підвищення предметно-методичної компетентності вчителів технологічної освітньої галузі. Були розглянуті такі питання: цифрові технології навчання; сучасні технології та методи під час дистанційної форми навчання; методи візуалізації даних за допомогою сервісу Conva; кращі практики впровадження сучасних технологій та методів в освітньому процесі в умовах дистанційної освіти.

Адресна методична допомога педагогам закладів освіти деокупованих ТГ та громад, де велися активні бойові дії:

Продовжено практику надання адресної методичної допомоги учителям ЗЗСО деокупованих ТГ і громад, де велися активні бойові дії. Протягом травня відбулися такі заходи:

- **онлайн-семінар «Інструментарій формульованого динамічного оцінювання прогресу здобувачів освіти та алгоритм дій учителя щодо його впровадження»** для вчителів 5-6 класів та заступників директорів з навчально-виховної роботи ЗЗСО Дворічанської ТГ в межах адресної методичної допомоги деокупованим ТГ та громадам, де велися активні бойові дії (керівник Радченко Ю.В., 15.05.2024, 24 особи). Під час проведення заходу, зокрема теоретичного блоку, педагогів ЗЗСО Дворічанської ТГ було ознайомлено з нормативно-правовими засадами

оцінювального процесу в 5-6 класах НУШ, поняттям «формувальне оцінювання», його сутністю, функціями, а також алгоритмом дій учителя щодо впровадження формувального оцінювання й орієнтовним переліком інструментів його реалізації. Під час практикуму «Обґрунтуймо позицію», який передбачав розв'язання ситуативних завдань, учасники семінару виявили високий рівень активності, співпрацюючи з модератором, долучаючись до обговорення дискусійних питань, проаналізували змодельовані ситуації оцінювального процесу, зокрема й після перегляду фрагменту відеоуроку, де педагогом було здійснено спробу впровадження формувального оцінювання за допомогою застосування певних інструментів.

Відкрите партнерство

З метою забезпечення якості процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників фахівці Харківської академії неперервної освіти здійснюють тісну співпрацю на партнерських засадах із зовнішніми стейкхолдерами.

Спільно з Департаментом науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації за участі Управління Державної служби якості освіти в Харківській області проведено *нараду-семінар «Основні питання щодо організації закінчення 2023/2024 н.р.»* для керівників/спеціалістів МОУСО, директорів/консультантів ЦПРПП (модератори Покроєва Л.Д., Кононенко О.Є., 22.05.2024, 111 осіб). Під час наради-семінару проаналізовано стан реалізації мети та завдань МОУСО, методичних служб наприкінці 2023/2024 н.р. в умовах перезавантаження реформи за Концепцією НУШ; інформовано керівників МОУСО та директорів ЦПРПП про участь Харківської області у пілотному проєкті щодо формування мережі академічних ліцеїв; висвітлено концептуальні зміни в програмі та підходах до викладання предмета «Захист України»; акцентовано увагу на особливостях укладання освітніх програм закладів загальної середньої освіти Харківської області в 2023/2024 н.р.; актуалізовано проблемні аспекти використання модельних навчальних програм та проаналізовано стан впровадження інтегрованих курсів у ЗЗСО Харківської області в 2023/2024 н.р.. Учасникам запропоновано різні форми методичної підтримки педагогів щодо реалізації інтегрованого підходу в освітньому процесі. Також у межах заходу окреслено завдання щодо підвищення якості освіти в дистанційному форматі в закладах освіти Харківської області; інформовано учасників про хід підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО та вчителів 5-6 класів з метою підготовки до впровадження Концепції НУШ (за субвенцією).

У межах **ініціативи «Стаємо сильнішими разом!»** – спільної ініціативи Швейцарсько-українського проєкту DECIDE, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства освіти і науки України та

Міністерства відновлення України, що покликана допомогти дітям, які постраждали від війни проведено два заняття за темою **«Відновлення спроможності інклюзивно-ресурсних центрів забезпечувати якісні послуги у громадах в умовах війни»**.

9 травня 2024 року методист Центру громадянського виховання Наталія Капустіна та проректор з науково-методичної роботи Алла Остапенко взяли участь у **Всеукраїнській нараді Міністерства освіти і науки України для фахівців, які ведуть питання дошкільної освіти Департаментів (управлінь) освіти і науки обласних державних адміністрацій та закладів післядипломної педагогічної освіти**. Під час наради, зокрема, розглядалися питання щодо розвитку дошкільної освіти у 2024 році в умовах воєнного стану.

16-17 травня 2024 року завідувач Центру громадянського виховання Аліна Большукіна, завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти Маріанна Коченгіна та Наталія Капустіна, методист Центру громадянського виховання, взяли участь у **VII Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційні технології в дошкільній освіті – 2024»**, яка була проведена Університетом Григорія Сковороди в Переяславі. Захід організовано з метою обговорення актуальних проблем розробки та впровадження інноваційних технологій розвитку дитини в системі дошкільної освіти в контексті сучасних суспільних трансформацій, презентація доробку ефективних технологій, виокремлення сучасних тенденцій у реалізації інноваційних технологій в дошкільній освіті на всіх її рівнях. Працівники Академії запланували використання отриманої інформації під час методичних заходів і на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти.

Організаційно-методичний супровід професійних конкурсів, фестивалів

Протягом травня відбувався організаційно-методичний супровід I (обласного) етапу **Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти у 2024 році**.

13 травня 2024 року відбулося засідання організаційного комітету I етапу Всеукраїнського конкурсу, на якому було затверджено критерії оцінювання конкурсних матеріалів, персональний склад експертних комісій та графік проведення I етапу Конкурсу.

До 22 травня 2024 року відбувався прийом конкурсних матеріалів від педагогів закладів освіти області. Усього надійшло 9 рукописів:

– 6 рукописів у категорії «Навчальні програми за напрямами позашкільної освіти» (1 дослідницько-експериментального (наукові відділення «Філософія та суспільствознавство», «Економіка»); 5 художньо-естетичного напрямів (театральний профіль));

– 3 рукописи в категорії «Навчальна література з позашкільної освіти» (1 військово-патріотичного; 2 туристсько-краєзнавчого напрямку (туристсько-спортивний профіль)).

Майже всі рукописи надійшли на Конкурс від закладів обласного підпорядкування – Комунального закладу «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості» (3 рукописи), Комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради (3 рукописи), Комунального закладу «Харківська обласна Мала академія наук Харківської обласної ради» (1 рукопис). Ще по одному рукопису навчальних програм з позашкільної освіти надійшли на конкурс від Чугуївського будинку дитячої та юнацької творчості Чугуївської міської ради Харківської області та Комунального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості № 4 Харківської міської ради».

Рукописи направлені на перевірку та оцінювання до експертних комісій за напрямами позашкільної освіти.

Протягом третьої декади травня 2024 року підведено підсумки VII **Фестивалю «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують»** за темою **«Педагогічні ідеї подолання освітніх втрат і розривів»** (далі – Фестиваль). Цьогоріч Фестиваль «добрих практик» утретє проходив в умовах воєнного стану, пов'язаного з повномасштабним вторгненням росії на територію України 24 лютого 2022 року. Але незважаючи на часті обстріли, складну безпекову ситуацію на території міста й області, проблеми зі світлом та інтернетом, педагогічна спільнота Харківщини продовжує працювати, демонструє стійкість і звитязність, шукає ефективні шляхи подолання освітніх втрат і розривів та охоче ділиться власним досвідом.

У цей непростий рік до участі у Фестивалі зареєструвалися 817 учасників (у тому числі від м. Харкова – 451), призові місця посіли 420 (у тому числі від м. Харкова – 232).

Серед районів області найбільша кількість робіт надійшла на Фестиваль від педагогів Харківського – 506 (у т.ч. з м. Харкова), Чугуївського – 108, Красноградського районів – 74, Лозівського – 54, Ізюмського – 36, Богодухівського – 35 робіт. Очікувано цьогоріч із Куп'янського району надійшло усього 4 роботи. Також педагоги з 22 громад не надіслали своїх робіт, адже їх громади потерпають від щільних обстрілів, з більшості громад взагалі евакуйовані діти та місцеві мешканці.

Серед територіальних громад лідерами за кількістю учасників стали Чугуївська міська ТГ – 39, Лозівська міська ТГ – 37, Зміївська та Люботинська міські ТГ – по 32 роботи, Валківська міська ТГ – 31, Красноградська міська ТГ – 24, Барвінківська міська ТГ – 21, Новопокровська селищна ТГ – 19, Наталинська сільська ТГ – 18, Дергачівська міська ТГ – 16, Зачепилівська селищна ТГ – 15, Первомайська міська та Слобожанська і Сахновщинська селищні ТГ – по 14 робіт.

Серед районів м. Харкова найбільше робіт надійшло від педагогічних працівників Салтівського району – 179, Холодногірського – 73,

Шевченківського – 61, Індустріального – 50, Слобідського – 36, Немишлянський – 33. Від Київського, Новобаварського та Основ'янського районів м. Харкова надійшло 13, 4 і 2 роботи відповідно.

Найбільшу кількість призових місць вибороли учасники від Харківського району – 253 (у т.ч. 232 з м. Харкова), Чугуївського – 55, Красноградського – 44. Лозівський має 25 переможців і призерів, Богодухівський та Ізюмський райони – по 21, Куп'янський – 1.

Серед територіальних громад 22 дипломи мають Чугуївська міська ТГ, Красноградська міська ТГ – 20, Зміївська міська ТГ – 19, Лозівська міська ТГ – 18, Люботинська міська ТГ – 17, Валківська міська ТГ – 16, Барвінківська міська ТГ – 13, Наталинська сільська ТГ – 10 переможців і призерів.

Відповідно до кількості учасників Фестивалю освітян м. Харкова найбільше переможців і призерів із Салтівського району – 81 досвід педагогічних працівників, Холодногірського – 49, Шевченківського – 32, Індустріального – 25, Слобідського – 20, Немишлянського – 15. Київський та Новобаварський райони міста мають по 7 і 3 переможців і призерів відповідно.

Усього дипломи I ступеня отримали 81 учасник, диплом II ступеня – 155 учасників, диплом III ступеня – 184 учасники.

Досвіди переможців Фестивалю будуть поширюватись у подальшому під час проведення обласних методичних заходів для педагогічної спільноти Харківської області.

Переможці першого туру **всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024»** представили Харківську область на другому турі конкурсу, I етап якого відбувався дистанційно, а II етап - очно. Протягом 12 – 17 травня 2024 року відбулися змагання фінального етапу другого туру конкурсу, у якому брали участь три педагоги від Харківської області, учасниця у номінації «Географія» – Стаханова Наталія Григорівна, учителька Комунального закладу «Харківський ліцей № 78 Харківської міської ради», посіла 14 рейтингове місце.

. На основі рейтингу, укладеного за загальною сумою балів, одержаних під час випробувань відбіркового та фінального етапів підбито підсумки у номінаціях:

«Фізика» – **Погоріла Ірина Олександрівна**, учителька Комунального закладу «Харківський ліцей № 6 Харківської міської ради», яка посіла 6 рейтингове місце;

«Українська мова та література» – **Калиниченко Оксана Олександрівна**, учителька Комунального закладу «Дергачівський ліцей № 2» Дергачівської міської ради Харківської області, яка посіла 7 рейтингове місце;

«Образотворче мистецтво» – **Грічанок Сергій Федорович**, учитель Комунального закладу «Харківський ліцей мистецтв № 133 Харківської міської ради», який посів 6 рейтингове місце.

Організаційно-методичний супровід учнівських інтелектуальних змагань: олімпіад і конкурсів

Протягом травня 2024 року, в межах ХАБу «Обдаровані діти» регіонального проекту «Освітній технопарк Харківщини – 2030» методистами Центру методичної та аналітичної роботи, Центром медіа та інформаційних технологій, Центром громадянського виховання було продовжено роботу над аналітичним виданням «Аналіз участі учнів ЗЗСО Харківської області у Всеукраїнських учнівських олімпіадах 2023/2024 н.р. Аналіз якості виконання учнями завдань III етапу олімпіад». Також, 27.05.2024 на сайті Академії були розміщені дипломи переможців III (обласного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіадах 2023/2024 н.р.

Методистом Клімовою С.В. проведені організаційні заходи та підготовлено письмову інформацію щодо участі/неучасті переможців XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка від Харківської області та осіб, що їх будуть супроводжувати, в урочистостях, які відбудуться 30 травня 2024 року в місті Києві з нагоди їх нагородження (відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 21.05.2024 р. № 1/8900-24).

Забезпечення навчальною літературою. Робота бібліотеки

У травні 2024 року відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 24.04.2024 № 1/7119-24 «Про забезпечення виконання наказів МОН від 22 березня 2024 року № 381» відбувся додатковий вибір підручників для учнів 11-го класу. З метою організації якісного вибору закладами освіти підручників для 11-го класу працівниками відділу планування та розподілу навчальної літератури було проведено відповідну роботу:

- підготовлено та направлено листи до місцевих органів управління у сфері освіти, Департаменту освіти Харківської міської ради, закладів освіти обласного та державного підпорядкування, закладів фахової передвищої та вищої освіти, науково-методичного центру професійно-технічної освіти з інструктивно-методичними матеріалами щодо проведення вибору підручників для 11-го класу;
- надавалися індивідуальні консультації спеціалістам МОУО, консультантам ЦПРПП та працівникам закладів освіти. проведено вебконсультацію, де висвітлено актуальні питання щодо вибору підручників;
- для спеціалістів МОУО, консультантів ЦПРПП та працівників закладів освіти було проведено вебконсультацію «Додатковий вибір підручників для 11-го класу», де висвітлено актуальні питання щодо вибору підручників;

- в установленій МОНУ термін організовано узагальнення результатів вибору закладами освіти Харківської області підручників (11-й клас), поданих на конкурсний відбір. Результати додаткового відбору своєчасно було направлено до ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (лист ДНіО від 13.05.2024 № 01-35/2306).

28.05.2024 працівниками відділу планування та розподілу навчальної літератури було організовано узагальнення оновлених результатів додаткового конкурсного відбору закладами освіти Харківської області підручників, поданих на конкурсний відбір для здобувачів освіти і педагогічних працівників (11-й клас). Інформацію про оновлені результати додаткового конкурсного відбору своєчасно було направлено до ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (лист ДНіО від 28.05.2024 № 01-35/2594).

Протягом травня фахівцями бібліотеки Академії здійснено таку роботу:

- підготовлено Календар знаменних і пам'ятних дат у партнерстві з методистом Центру інноваційного розвитку освіти Писаренко Т. І. Представлено 31 матеріал, який інформує про пам'ятні події, історичні постаті в галузі науки, культури, освіти та психології, що можна використовувати в організації освітнього простору;

- створено презентацію до Міжнародного дня родини «Сімейне виховання у формуванні особистості дитини» (9.05.2024);

- створено віртуальну подорож до Міжнародного дня музеїв «Музеями світу» (17.05.2024);

- проведено редагування електронного каталогу.

Методичні матеріали можуть бути використані класними керівниками, учителем предметів мистецької освітньої галузі, бібліотекарями для організації батьківських зборів, годин спілкування, інших заходів національно-патріотичного спрямування, які направлені на формування у здобувачів освіти національних світоглядних позицій, ідей і переконань на основі цінностей вітчизняної та світової культури.

Завершено експертизу 10 робіт «добрих практик» бібліотекарів Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують», визначено 5 переможців – працівники бібліотек закладів загальної середньої освіти м. Харків та територіальних громад Харківської області. Досвід роботи бібліотечних працівників-переможців обласного фестивалю «добрих практик» буде поширюватися на курсах підвищення кваліфікації шкільних бібліотекарів, на засіданнях бібліотечного практикуму «Професійне становлення» для бібліотекарів Харківської області зі стажем роботи до 3-х років, під час проведення предметної сесії для методистів з бібліотечних фондів, керівників районних (міських, ОТГ) методичних об'єднань.

Було надано 34 консультації: про знаменні події Календаря пам'ятних дат, інформаційні та методичні матеріали до них; про участь у методичних вебсемінарах; рекомендації щодо читання дітьми влітку; про бібліотечну документацію.

Працівники бібліотеки й відділу планування та розподілу навчальної літератури у травні 2024 року брали участь у Круглому столі «Використання сучасних інформаційних та Web-технологій в освітянських бібліотеках» (16.05.2024), а також у Всеукраїнському методичному семінарі «Формування інформаційної грамотності в системі роботи бібліотекаря» (21.05.2024), організованими Державною науково-педагогічною бібліотекою імені В. О. Сухомлинського, на якому розкривалися питання цифровізації бібліотечної справи, медіаосвіти та інформаційної грамотності читачів.

Моніторинг якості освіти

Центром моніторингу якості освіти (завідувач Капустін І.В.) підготовлено електронне видання «Результати регіонального моніторингу якості освітньої діяльності в дистанційній формі в закладах дошкільної освіти», що містить аналітичні матеріали за підсумками опитування керівників/вихователів-методистів, вихователів, батьків вихованців закладів дошкільної освіти, у яких здійснювалася освітня діяльність у дистанційній формі, щодо планування вихователями діяльності в ЗДО, здійснення освітнього процесу в дистанційній формі, використання інформаційно-комунікаційних технологій та освітніх ресурсів в освітній діяльності, комунікації з батьками вихованців, а також ставлення педагогічних працівників до проблеми освітніх втрат.

Проаналізовано результати анкетування учнів 9 класів та вчителів української мови, математики, біології, географії, фізики, хімії у межах регіонального моніторингового дослідження *розвитку ключових компетентностей учнів у базовій школі*. За результатами аналізу підготовлено аналітичні матеріали щодо діяльності вчителів з розвитку в учнів базової школи читацької, математичної компетентності та компетентності в галузі природничих наук.

Продовжено аналіз результатів анкетування учнів 11 класів та вчителів української мови, математики, історії України в межах регіонального моніторингового дослідження *готовності учнів 11 класів до вступних випробувань*.

Розпочато аналіз результатів III (обласного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів.

Аналітична діяльність

Центром практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя під час проведення занять з групами «Здоров'я, безпека та добробут» (за субвенцією НУШ) здійснено опитування вчителів СЗО щодо використання модельних навчальних програм, наявності друкованих підручників та відповідності замовлених підручників отриманим. Також опитування вчителів здійснювалось щодо наявності бажання стати слухачем

школи молодого фахівця, педагогічної майстерні або тематичних чи фахових спецкурсів КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у 2025 році. Отримані відповіді дадуть змогу визначитись з напрямом методичної роботи у наступному році.

Методистами Центру методичної та аналітичної роботи, Центру громадянського виховання та Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя опрацьовано статистичні дані за підсумками опитування вчителів навчальних предметів, які працюють у 5-6 класах НУШ, щодо роботи з МНП, проаналізовано отримані результати цього опитування. Узагальнені матеріали використано під час проведення **наради-семінару «Основні питання щодо організації закінчення 2023/2024 н.р.»** для керівників/спеціалістів МОУСО, директорів/консультантів ЦПРПП та оприлюднено на сайті Академії.

За результатами регіонального моніторингового дослідження рівня сформованості в учнів 5 класів читацької, математичної компетентності та компетентності в галузі природничих наук (за результатами навчання в початковій школі) методистами Центру методичної та аналітичної роботи, Центру громадянського виховання та Центру практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя розроблено **методичні рекомендації з щодо подолання освітніх втрат.**

Центром організаційно-методичної роботи з керівними кадрами підведено підсумки роботи Школи ефективного управління закладом загальної середньої освіти протягом 2023/2024 навчального року, оформлено 71 сертифікат щодо підвищення кваліфікації новопризначених директорів, заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти в обсязі 60 годин /2 кредити ЄКТС за освітньою програмою Школи ЕУ ЗЗСО (дистанційна форма навчання). Виявлено, що за результатами навчання слухачами Школи успішно вдосконалено та розширено професійні компетентності: стратегічного управління закладом освіти (уміння визначати стратегію розвитку закладу освіти, здійснювати стратегічне планування); стратегічного управління персоналом (уміння ефективно управляти персоналом); забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (уміння забезпечувати організацію якісного освітнього процесу, проводити внутрішній моніторинг якості освіти); педагогічного, соціального та мережевого партнерства (уміння організувати ефективну роботу колективу закладу освіти на засадах відкритості й толерантності, здійснювати прозору та відкриту інформаційну політику).

Аналіз участі в методичних заходах Харківської академії неперервної освіти педагогічних працівників закладів освіти територіальних громад Харківської області

З метою виявлення проблем та налагодження взаємодії Академії з місцевими органами управління у сфері освіти, центрами професійного розвитку педагогічних працівників, інформування та мотивування педагогів щодо можливостей підвищення кваліфікації здійснено кількісний аналіз участі педагогічних працівників закладів освіти Харківської області у науково-методичних заходах протягом травня 2024 року.

Кількісний аналіз участі педагогічних працівників закладів освіти протягом травня 2024 року в науково-методичних заходах за територіальними громадами в розрізі кожного району Харківської області та м. Харкова наведено на рисунках 2–9.

Богодухівський район. Кількісний аналіз показав, що складна безпекова ситуація в травні вплинула на активність педагогів Богодухівського району щодо участі в науково-методичних заходах в дистанційному форматі. **Найвищою** була активність педагогів Краснокутської та Валківської ТГ. (рис. 2).

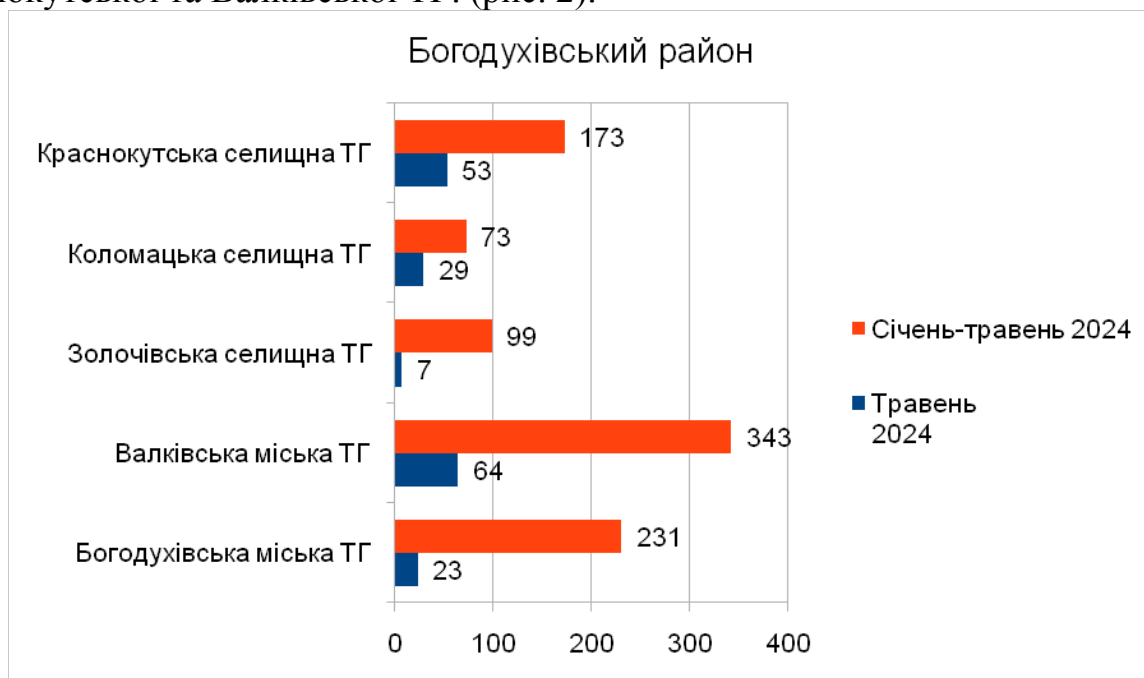

Рис. 2. Кількісні показники участі в науково-методичних заходах педагогів ЗО Богодухівського району протягом травня та січня-травня 2024 року.

Ізюмський район. Активними учасниками науково-методичних заходів з Ізюмського району у травні були педагогічні працівники Балаклійської та Ізюмської ТГ. Зберігають активність педагогічні працівники Барвінківської та Донецької ТГ. (рис. 3).

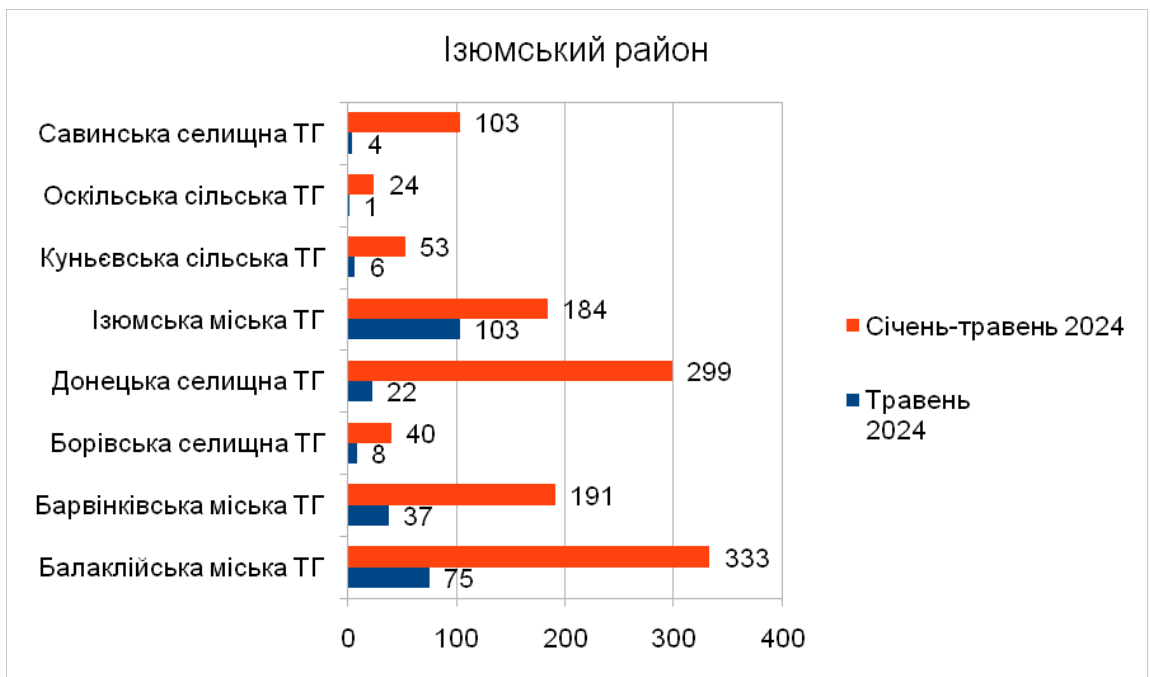

Рис. 3. Кількісні показники участі в науково-методичних заходах педагогів 30 Ізюмського району протягом травня та січня-травня 2024 року.

Куп'янський район. Аналіз участі педагогів Куп'янського району переконує, що безпекова ситуація в багатьох населених пунктах залишається ще дуже складною. Найбільша кількість педагогів, які долучилися до науково-методичних заходів протягом травня, з Великобурлуцької, Дворічанської, Кіндрашівської та Шевченківської ТГ (рис. 4).

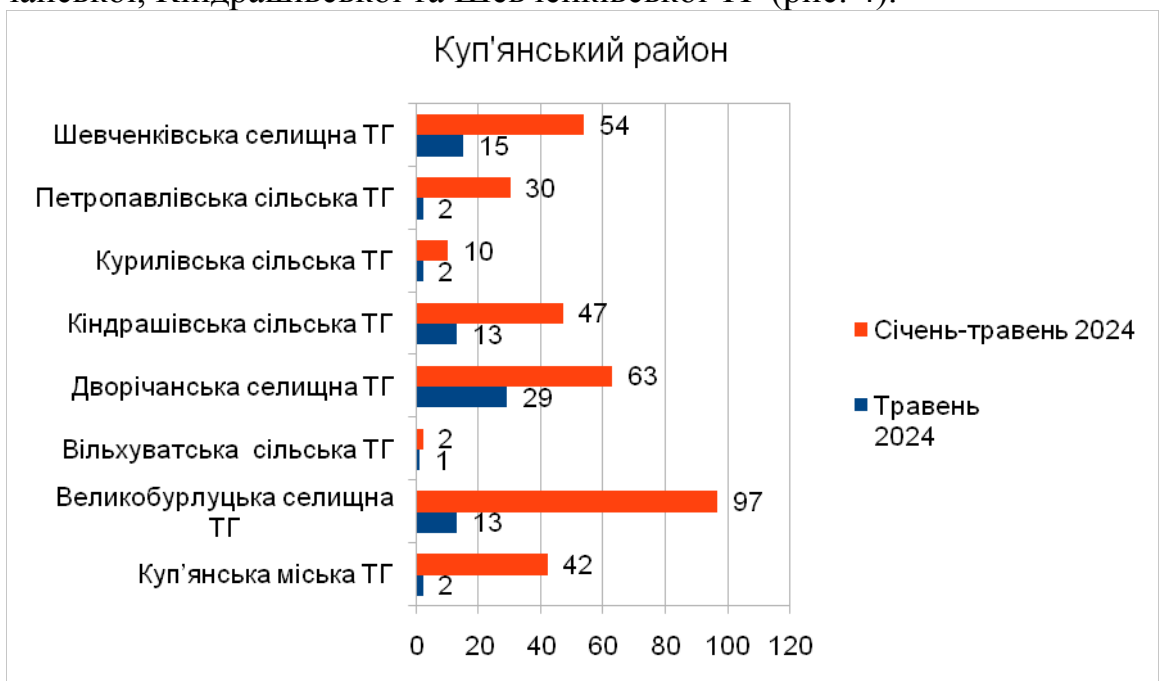

Рис. 4. Кількісні показники участі в науково-методичних заходах педагогів 30 Куп'янського району протягом травня та січня-травня 2024 року.

Красноградський район. Найактивнішими протягом травня 2024 року, як і в попередні звітні періоди, були педагоги закладів освіти Красноградської, Зачепилівської, Наталинської, Сахновщинської ТГ (рис. 5).

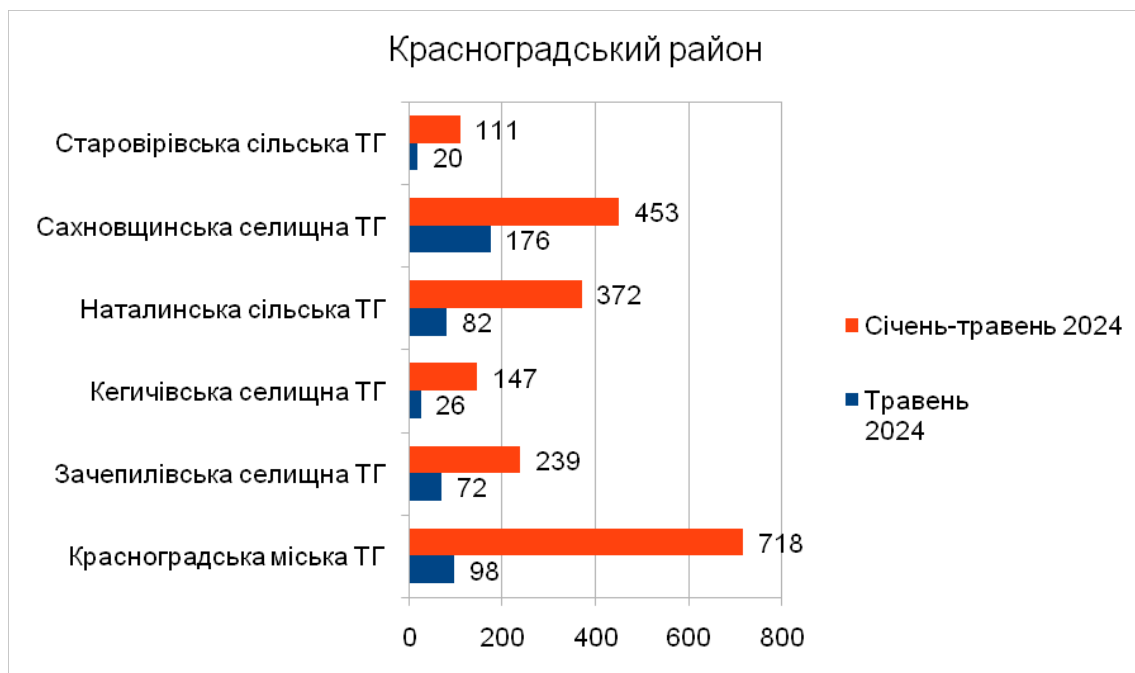

Рис. 5. Кількісні показники участі в науково-методичних заходах педагогів 30 Красноградського району протягом травня та січня-травня 2024 року.

Лозівський район. Серед громад Лозівського району стабільно найвищу активність демонструють педагоги Первомайської та Лозівської ТГ. Зросла у травні кількість педагогів Олексіївської ТГ. (рис. 6).

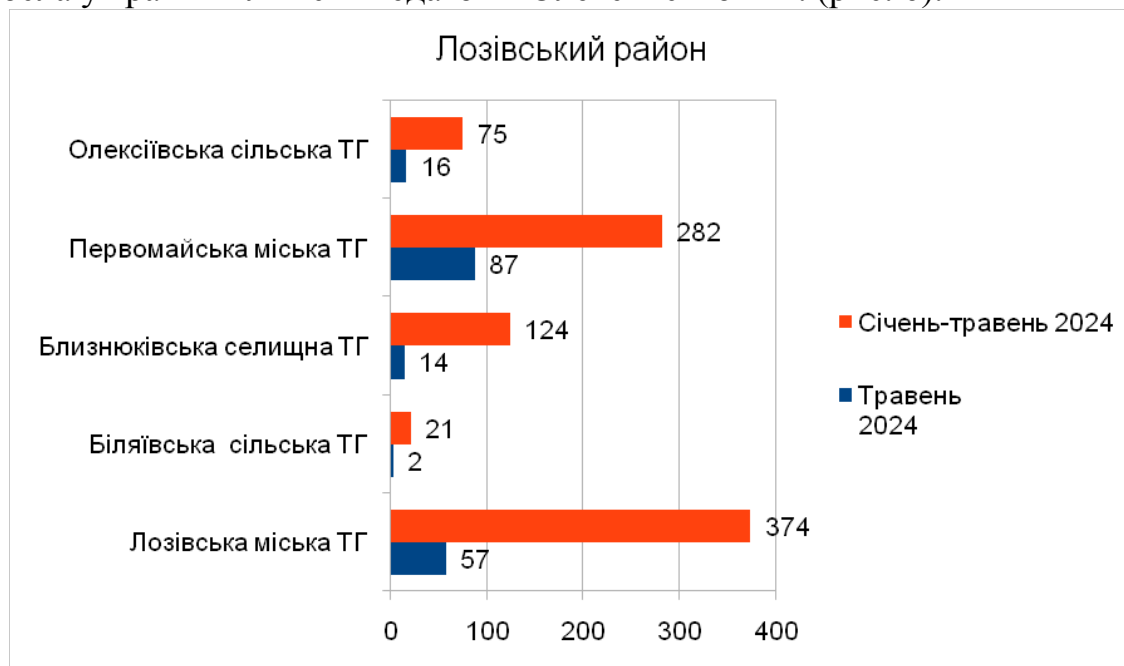

Рис. 6. Кількісні показники участі в науково-методичних заходах педагогів 30 Лозівського району протягом травня та січня-травня 2024 року.

Чугуївський район. У Чугуївському районі протягом травня активними були педагоги Зміївської, Слобожанської, Чугуївської ТГ. Зросла активність педагогів Новопокровської та Старосалтівської ТГ (рис. 7).

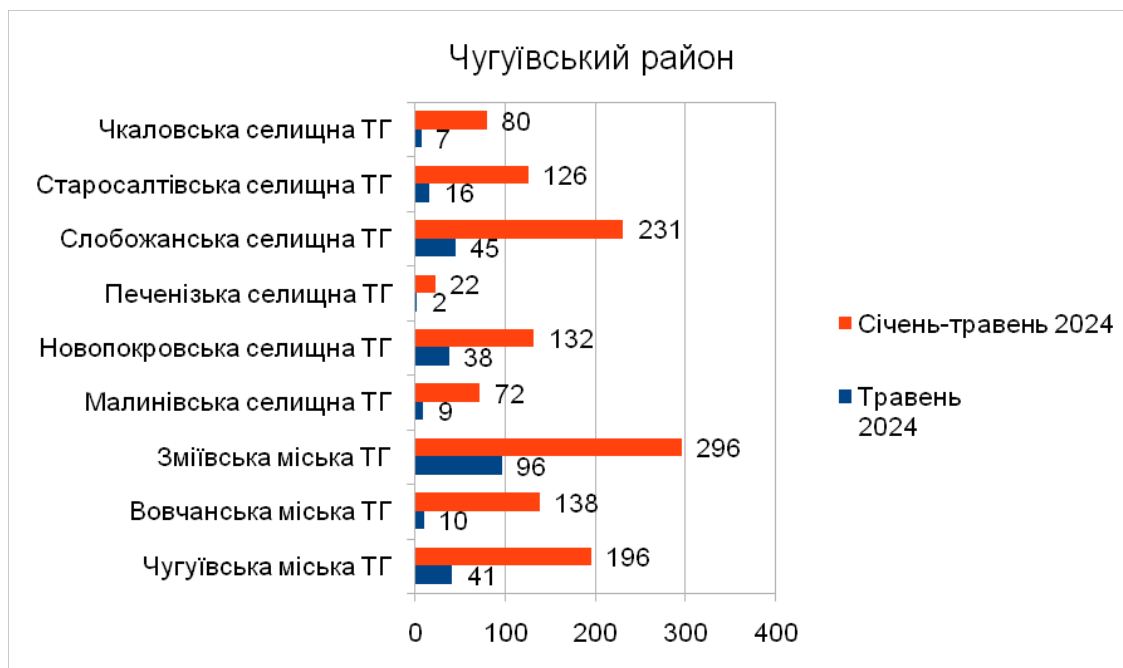

Рис. 7. Кількісні показники участі в науково-методичних заходах педагогів 30 Чугуївського району протягом травня та січня-травня 2024 року.

Харківський район. Протягом травня серед територіальних громад Харківського району зберігали високу активність педагогічні працівники закладів освіти Люботинської ТГ. Значно підвищили активність педагоги Солоницівської ТГ, а також більш активними стали педагоги Безлюдівської, Мерэф'янської та Пісочинської ТГ (рис. 8).

Рис. 8. Кількісні показники участі в науково-методичних заходах педагогів ЗО Харківського району протягом травня та січня-травня 2024 року.

Харківська міська рада. Найвищу активність серед педагогічних працівників закладів освіти м. Харкова протягом травня 2024 року продемонстрували педагоги Салтівського та Холодногірського районів м. Харкова. Досить активними були педагоги Індустріального, Слобідського та Шевченківського районів (рис. 9).

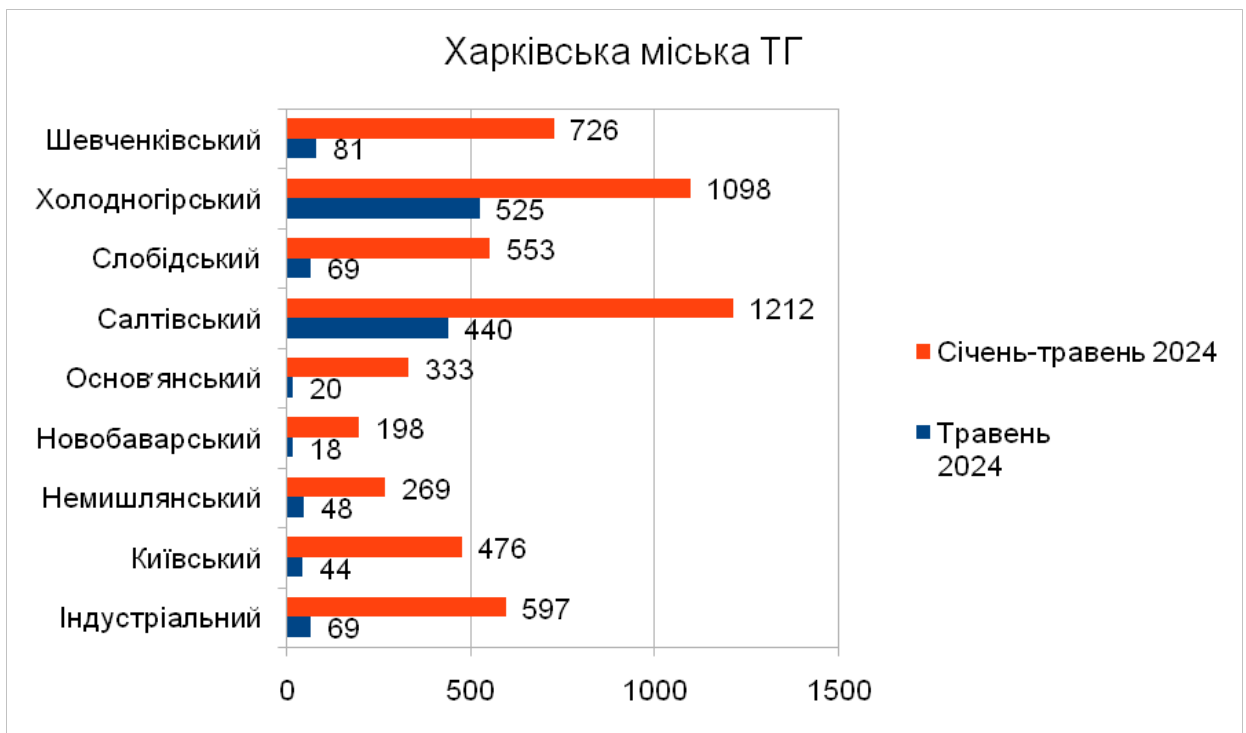

Рис. 9. Кількісні показники участі в науково-методичних заходах педагогів 30 районів м. Харкова протягом травня та січня-травня 2024 року.

Результати аналізу свідчать про те, що **протягом травня 2024 року найвищий рівень активності участі педагогів у методичних заходах Академії** спостерігався серед педагогічних працівників таких територіальних громад: Краснокутської, Валківської, Балаклійської, Ізюмської, Красноградської, Зачепилівської, Наталинської, Сахновщинської, Лозівської, Первомайської, Близнюківської, Зміївської, Слобожанської, Чугуївської, Солоницівської, Люботинської ТГ, Салтівського та Холодногірського районів м. Харкова.

Звертаємо увагу керівників місцевих органів управління освіти тих територіальних громад, де активність педагогів була низькою, хоча безпекова ситуація дозволяла педагогам долучитися до різних заходів, на необхідність створення належного рівня інформування та мотивації педагогів до участі у різних формах підвищення кваліфікації та проведення відповідної роботи з метою забезпечення неперервного професійного розвитку педагогів.

МОУСО, ЦПРПП тих районів і окремих територіальних громад, де залишається складною безпекова ситуація, пропонуємо адресну методичну допомогу з тих питань, які є актуальними для педагогічних працівників закладів освіти.

Висновки

У червні 2024 року науково-методичну діяльність Академії буде спрямовано на аналіз реалізації стратегічних напрямів розвитку освіти регіону в 2023/2024 н.р., продовження роботи щодо реалізації реформи НУШ, підготовки керівників закладів освіти та вчителів до організації освітнього процесу відповідно до концептуальних засад Нової української школи, підготовки до впровадження Державного стандарту базової середньої освіти в 7 класах у 2024/2025 н.р., надання методичної допомоги з питань подолання освітніх втрат і розривів. Також буде приділено увагу підготовці до серпневої педагогічної декади та планування науково-методичної роботи на II півріччя 2024 року.

Алла ОСТАПЕНКО